

Нью Йорк, Н. Й. — В кінці грудня цього тижня, і 2-го грудня, тут у Домівні США припадає на Різдво. З 12-го до 18-го грудня 1908 2-га сесія відбудеться в Різдвяний базар 64-го Відділу США. Базар буде відкритий в суботу від го. 10-го до 12-го грудня. З 12-го до 14-го грудня, в неділю від 10-4 го. до 12-го. Можна буде набути різні речі на Різдво. Під час базару проходять ігришки.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1983
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and
holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in
1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Конечна реформа

Сенатор Роберт Бирд із Західної Вірджинії, провідник Демократичної більшості в Сенаті, повідомив, що ця Палата Конгресу незбаром почне розглядати проєкт додатку до Конституції ЗСА, який зліквідував би Колегію Електорів. У сенаті лідером руху в справі скасування Колегії Електорів є демократичний сенатор Бірч Бай, який вже довгі роки вимагає, щоб президент і віцепрезидент країни були обрані безпосередньо виборцями під час загального голосування, а не посередньо, тобто Колегією Електорів. Між іншим, президент Джиммі Картер теж заявив, що підтримує цю пропозицію.

Багато американських громадян навіть не були свідомі того, що хоча під час загальних президентських виборів у листопаді 1976-го року вони голосували чи то на демократа Джиммі Картера, чи на республіканця Джералда Форда, то щойно 13-го грудня того ж року Колегія Електорів формально обрала Джиммі Картера на президента ЗСА. Згідно ж із Конституцією ЗСА, під час загальних виборів населення не голосує безпосередньо на президентського і віцепрезидентського кандидатів, а на список репрезентантів до Колегії Електорів, в якій кожний штат і Дистрикт Колумбії має стільки представників, скільки має законодавчих в обох Палатах Конгресу. Якщо в даному штаті один із кандидатів здобуде більшість голосів у загальному голосуванні, то тільки його „електори“ входять до Колегії Електорів, навіть якщо він у загальному голосуванні переміг свого противника в тому штаті тільки одним-двома голосами.

У 1970-му році Палата Репрезентантів була схвалила проєкт Додатку до Конституції в справі зліквідування Колегії Електорів, але Сенат тоді відкинув цей законопроект. Тепер ця справа знову стала актуальною і цей Додаток підтримує багато видатних законодавців обох Палат Конгресу, а також, як згадував, президент Картер. Протидіють Додаткові консервативні сенатори з обох головних партій.

Аргументи за скасування Колегії Електорів різні. Поперше, в демократичній Америці президент і віцепрезидент такі повинні бути обрані безпосередньо голосами громадян, а не посередньо, через Колегію Електорів.

Подруге, теперішня виборча система створює можливість, що кандидат може здобути більшість голосів у загальному голосуванні, але меншість у Колегії Електорів і таким чином програє вибори. Таке вже траплялося тричі в історії ЗСА, а саме: в 1824, 1876 і 1888-му роках. Навіть в останніх президентських виборах у листопаді 1976-го року існувала реальна можливість, що Джиммі Картер здобуде більше голосів у загальному голосуванні, а Джералд Форд — більшість у Колегії Електорів і таким чином виграв вибори. Аналітики тоді аказували і підкреслюють це й сьогодні, що якщо у двох більших штатах 9,245 осіб були б віддали свої голоси на Форда, замість на Картера, то республіканський кандидат Форд, тепер був президентом ЗСА, бо здобув би більшість голосів у Колегії Електорів, не зважаючи на те, що Джиммі Картер у загальному голосуванні здобув би 1,7 мільйона більше голосів, ніж Джералд Форд.

Критики дотеперішньої системи обрання президента і віцепрезидента за посередництвом Колегії Електорів правильно твердять, що не можна допустити, щоб трапився четвертий випадок, що президентом країни стане особа, яка здобуде менше голосів у загальному голосуванні ніж його суперник. Тільки безпосереднє голосування громадян Америки на президентського і віцепрезидентського кандидатів забезпечить, що голос кожного громадянина буде включений в остаточне підрахування, що голос кожного громадянина матиме однаковий вплив на вислід виборів та що в кожних виборах переможе той кандидат, який здобуде підтримку більшості населення, отже, здобуде довіру більшої частини американського народу. Справедливість вимагає скасування небезпечної і фактично недемократичної Колегії Електорів.

Згідно із запропонованим Додатком, якщо жаден кандидат не одержав би принаймні 40 відсотків голосів, бо поважна кількість виборців голосувала б на кандидатів менших партій, то тоді відбулися б додаткові вибори, але тільки між тими двома кандидатами, які в перших виборах здобули найбільше голосів. Ця постанова забезпечила б, що президентом і віцепрезидентом ЗСА могли б бути тільки особи, які здобули б підтримку більшості населення. Отже, це ще один аргумент, що схвалення Додатку в справі ліквідації Колегії Електорів — це конечна реформа.

БОРотьба за людські права — все ж таки первинне завдання

(м.б.). — Наші люди і в Україні, і тут пишуть скарги до лідерів західного світу й до ООН про порушення людських і національних прав у СРСР. Останніми часами найбільший злочин поповнює там на композиторові Івасюкові. І нарід в Україні, і ми тут знаємо яку смертю згинув Івасюк. Та чи зворушено його долею західний світ, особливо коли нема безпосередніх доказів злочину?

А коли б наві були такі докази, чи помогло б це нам? Плянь нашому ворогові в очі, а він каже, що дощ паде. Але тоді не треба аж зливи, вистачить й капелі, коли вони б'ють постійно, щоб нанести велику шкоду тій дряхлій будівлі, що збудована на пісках лєнінсько-сталінських ідей. Тому треба писати ці скарги, треба обвинувачувати де тільки можна. Але, з другого боку, не можна надавати тим скаргам надто великої ваги. Не можна теж переборщувати. Бо коли тих моментів забагато, світ приймає до них і вважає, що це щось звичайне.

Мусимо рахуватись з тим і не знеохочуватись головною причиною неспішності наших заходів. Нею є неохота Заходу зацікавитись із „ведмедом“ і дразнити його. До такого висновку дійшли за порадою Генрі Кіссінджера жиди. Вони принишли і досягають позакіслівими переговорами більше, чим раніше протестантними акціями. Та їхня ситуація краща, чим наша. Нам, на жаль, не залишається нічого іншого крім скарги, бо годі мовчати. Все ж ті скарги мусять бути відповідно оформлені, жаді нема нічого гіршого, як жалі на ноту „кривда намсяді“.

Нас разить байдужість Заходу до нашої долі. Стараємось зрозуміти опортунізм того Заходу, спричинений страхом перед східним ведмедом. Але той Захід глухий на порушення людських прав не тільки, коли порушниками є сильні цього світу, як СРСР, Захід не реагує на знущання над людиною теж і в умовах, де можна б без ніякого ризику припинити нелюдські гери всяких автократів, які спричиняють людські терпіння, яким теоретично мала б поклати край Декларація Прав про людські права. Маємо на думці події, які мають місце в колоніальних, а тепер незалежних країнах Африки, тобто в тій Африці, в якій покладено край європейському імперіалістичному колоніалізму, а де нині свої родимі володарі поводитись з людиною гірше, чим найлютіші торговці невольниками. В таких країнах, як Уганда, Центральна Африка, Екваторіальна Гвінея, впливи СРСР хоч існують, але не є аж такі сильні, щоб не можна припинити знущання над людиною.

(Закінчення на стор. 3)

о. Семен Гаюк

„ЧИТАЮЧИ СОВЕТСЬКУ ГАЗЕТУ...“

(2)

Тільки подумати, в горячу пору жни, коли для справжнього хлібороба дорога кожна хвилинка, українських колгоспників відривають від праці, приносять до слухати пусті лекції, бомбастичні промови та жалюгідні концерти.

І так діється в кожному районі, в кожній області сотні й тисячі агіткульбригад і агітпоїздів з колосальними арміями агітаторів і новітніх гомунних та нагладів їздять від поля до поля, виконуючи ніде не практиковане в світі дивовижне завдання. Робиться це для виконання наказу найвищого партійного керівництва, яке хоч і мало тамти в раціональному сільсько-господарстві, проте скрізь намагається поклати свою тяжку руку та бути єдиним керівником у всіх галузях суспільного життя.

Ще в липні ц.р., Центральний комітет і Рада міністрів СРСР сприйняли постанову „Про поліпшення планування і посилення впливу господарського механізму на підвищення ефективності виробництва якості роботи“ („Радянська Україна“, ч. 173).

У цій постанові Центрального комітету компартії, серед повнених комуністичного „блудословія“, між іншим читаємо так: „Запропоновано забезпечувати: правильне визначення пріоритетів у розвитку галузей і економічних районів для забезпечення прогресивних змін у народногосподарських пропорціях, трудових і фінансових ресурсів, підвищення ефективності капітальних вкладень і всього суспільного виробництва та посилення режиму економії і усунення втрат в народному господарстві і всього суспільного виробництва“.

Цей так би мовити „блатний жаргон“ советської канцелярщини годі зрозуміти звичайній людині, що не приналежить до червоних змовників, які всілися на спинах поневолених народів, використовуючи їх тяжку працю для своїх „розбишацьких цілей“ у всьому світі. Тож вповні зрозуміло, що в наслідок безглузду керування господарством в СРСР свого хліба не вистачає навіть для свого населення. Ця хронічна нестача поповнюється закупками величезних транспортів зернових культур, які, переважно в кредит, набуваються в країнах вільного світу.

Не вистачає хліба в колішній житниці Європи для потреб власного населення не тільки тому, що вбіта приватна ініціатива, не тільки в наслідок цілого комплексу порочного бюрократичного планування, але й тому, що велика сила людей, з відома компартії, ухилиються від продуктивної праці на польових роботах.

Незадовільність комуністичного керівництва в сільському господарстві виявляє себе і в інших його відгалуженнях. В наслідок недостатніх врожаїв зернових культур не вистачає кормів для колгоспного тваринництва. Щоб запобігти цій нестачі багато колгоспів заготовляють корми з очерету, з придорожніх хвощів, з листя і галузок дерев, всіляких чагарників та бадилля з горіхів, що в суміші з соломою становлять основну пашу для худоби. Тому і не дивно, що з такими кормами для худоби в Советському Союзі постійно бракує для населення молока, набілу і м'яса („Радянська Україна“, ч. 183).

Через велику нестачу амбарів для записання зерна або навіть розчистки токів, намолотене зерно зсипається купами на шляхах. Валки зерна без всякого забезпечення лежать на дорогах. По них їздять автомашини, трактори, мотоциклами, підводами тощо. („Радянська Україна“, ч. 181).

Таки самий невідрадий стан і з городиною. Огірки, буряки та вся інша городина складається в загаті в очікуванні на транспорт та відставлення по призначенню. Добра половина зібраної городини загниває, гниє та гине в цих загатах.

Та ба! Навіть такий делікатний і цінний овоч, як помідори через нестачу відповідних скриньок до пакування та через відсутність своєчасного транспорту також складається до загат та марно пропадає.

Отже всьому світові відомо, що сільське господарство в СРСР є в стані занепаду, що кремлівські верхови для щоденних потреб населення з року в рік набувають хліб за кордоном, що найвищий вже час було б зревідувати незадовільні методи господарювання, що не дорівнюють часом навіть відсталіми методами царської імперії.

У загаданий на початку „Історії СРСР“ подані докладні цифри про вивіз хліба за кордон з царської імперії. Так, наприклад, в році 1861 було вивезено 75 мільйонів пудів. З кожним роком ця кількість збільшувалась, а в році 1901 досягнула вимовної цифри — 524 мільйонів пудів. А скільки ж хліба вивіз СРСР за кордон за всі роки свого існування? Шось годі про це знайти якбибудь дані.

Правда був час, що СРСР вивіз до Німеччини сотні ешелонів із зерном, щоб підтримати завойовницькі полчища Гітлера, але про це в советських джерелах годі також знайти якбибудь дані.

Юл. Мовчан

„ПРАВДОНОСЕЦЬ“

ЯР СЛАВУТИЧ... 316-рані твори, видано в Едмонтоні, 1978 р.

Минулого року з нагоди 60-річчя народження Яра Славутича було видано в Канаді книгу — „Творчість Яра Славутича“ — 432 сторінкову збірку статей, рецензій та інших літературно-критичних матеріалів про творчість поета. Понад 120 авторів — включно з такими відомими як Я. Рудницький, Б. Романенчук, Ст. Радіон, В. Державин та інші. — аважали за потрібне поділитися думками про цього видатного майстра мистецького слова.

Підсумовуючи до цього часу літературну діяльність Славутича, упорядник вищезгаданого збірника Вол. Жидла пише що „подібно, як Тараса Шевченка ми називаємо Кобзарем, Івана Франка — Каменирем, нашого сучасника Яра Славутича можемо сміливо назвати Правдоносцем“ (ст. 12).

Звичайно, ми далекі від того, щоб робити будь-яку аналогію між Шевченком-Франком-Славутичем — це справа історії та особистого „смаку“ того чи іншого читача. Але якщо йдеться конкретно про поняття „правдоносця“ (до речі створеного ніким іншим, як Славутичем), то автора збірки „Зібрані твори“ та епохальної поеми „Моя доба“ справді можна і треба було б назвати правдоносцем. Бо ще 1950 року тепер вже покійний, але добре відомий літературознавець Володимир Державин в рецензії на четверту збірку Славутича „Спрага“ писав:

„Нагадаймо лише, що ще 1946 року Яра Славутич спроміг був чи не єдиний в цілій нашій еміграційній поезії — гідно виступити проти фатальних незгод у нашому політичному середовищі, блискуче використовуючи саме класичний стиль моральної алегорії для засудження тих компартіотів, що в „станах, негідних шани, гризуться, як пси за хліб“ („Творчість Яра Славутича“, ст. 27). Іншими словами, автор збірок „Спрага“ та „Співає колос“ сказав „правду в очі“, яка хоч, може, декому

Хоч „строфа“, як бачимо, може і не належить до поетичних шедеврів, але „борвспадного“ патріотизму напевно їй не бракує... Не раз і не два поет з великою пошаною згадує про Дажбога, про якого нагадували і Михайло Грушевський та Іван Франко. Вже 1946 р. у вірші „Дажбожі внуки“ він пише:

Батьки загинули: — Дажбоже, Дажбоже, — І миттю — за паї, — Прожогом — за луки

(„Сполюх“)

Або трохи далі у тій самій збірці у вірші „Ярилі Дар“:

„Дажд нам радости, Дажбоже! — Загудів наріп полянський, — Припада розмай-ро-сою, — Звисни дощомок рясним“.

Але щодо Богдана Хмельницького, то тут Славутич не погоджується з Т. Шевченком про те, що „бодай його (тобто Хмельницького — ЮМ) мати й на світ не родила“. Бо якби було інакше, то у вірші „Хмельницький“ він не вкладав би йому таких слів (Закінчення на стор. 3)

Л. Драгевська

ВЕЧІР ПРИСВЯЧЕНИЙ М. ДРАЙ-ХМАРИ

(Відбувся 4 листопада ц. р. в Нью Йорку)

Українська Вільна Академія Наук у ЗСА і Наукове Товариство імені Шевченка в Америці спільно влаштували вечір з нагоди появи книжки „З літературної спадщини“ Михайла Драй-Хмари, українського вченого-філолога і поета. Книжку видав НТШ, загальна редакція та передмова — проф. Григорія Костюка, стаття „Портрет Драй-Хмари“ та бібліографія — Оксана Ашер.

Вечір відкрив Президент Української Вільної Академії Наук, професор Юрій Шевельов, який висловив кілька думок про поетичну творчість Михайла Драй-Хмари. Він нагадав, що в жовтні 1930 року Драй-Хмара написав сонет під назвою „Чернігів“. На початку 1931 року вийшла мініатюрна книжечка поезій Павла Тичини, теж під назвою „Чернігів“. Очевидно обидва поети написали свої поезії одночасно.

Юрій Шевельов прочитав сонет Драй-Хмари „Чернігів“, де відчувається яскрава орієнтація на минуле, уболівання за минулим

Чернігове, за снілого Мстислава
на Свєрті та голосно гримі,
змазуючись із містом Ярославом,
та гомін той заглух у малі вікні.

Коли ж Руїна надійшла кривава,
і Кієв у борні, як вур, кинів,
ховався в затишку монастирів,
ти, господарю, — яка неслала!

А нині ти над тобою Десною
зоріст золотом князівських бань,
укрившись проко садовиною.

Тепер уже не станеш ти до бою,
не потечеш до литви на брань:
тяжить Могила Чорна над тобою?

Натомість у книжці Павла Тичини — „Чернігів“ історії нема, підкреслюється сучасне, як от: „шлюзуємось, в усі знання уземось“... або: „Прокладаємо, ріжем, ламаєм — ні жалю, ані жалючих нема, бо це ж спляваність сама“.

Очевидно ні Тичина не читав сонету Драй-Хмари „Чернігів“, ні Драй-Хмара не читав Тичини, але крайшої полеміки не можна уявити.

На тлі писань Павла Тичини, — сказав професор Шевельов, — можна краще зрозуміти творчість Михайла Драй-Хмари та інших неоклясів, для яких сучасне виникає з історії. Тичина відкидав історію. Із зіставлення „Чернігова“ Драй-Хмари із „Черніговим“ Тичини можна зрозуміти, чому советська критика так суворо ставилась до неоклясів, до їх обєрненості до минулого і в стилі, і в змісті. Натомість Тичина зухвало експериментував, не лашуючи каміня на каміні.

„Хто ж мав історичну рацію? — спитав професор Шевельов — Тичина чи Драй-Хмара?“ Цей розрив між минулим і майбутнім — це трагедія, яку спитала українська інтелігенція. В нормальних суспільствах сучасне випливає з минулого, а в тих божівельних роках (двадцятих-тридцятих) виросло трагічне протиставлення...

Літературознавець Григорій Костюк говорив про наукову працю Михайла Драй-Хмари, як ученого-слависти і літературознавця. Він учився в Київському університеті, де почав наукову працю ще студентом у семінарі під керівництвом видатного ученого, професора Володимира Перетця. Наукові зацікавлення Драй-Хмари не обмежувались літературознавством, його цікавило слов'янознавство — слов'янські літератури і мови.

Після закінчення Київського університету, Михайло Драй-Хмара був залишений при університеті для підготовки до професорського звання. Як професорський стипенді-

янт перебував у Петроградському університеті, працюючи під керівництвом академіка Алексєя Шахматова. У травні 1917 року Драй-Хмара повернувся до Києва, щоб узяти участь у праці для національного відродження українського народу. 1918 року вїхав до Кам'янця-Подільського, куди його запросили на посаду доцента катедри загальної слов'янознавства при першому українському університеті. 1923 року Михайло Драй-Хмара повернувся до Києва. Працював в Українській Академії Наук, де очолював відділ слов'янознавства, і викладав у кількох інститутах.

Михайло Драй-Хмара опублікував ряд праць з літературознавства, найважливіші такі: монографія — „Лєса Українка. Життя і творчість“; статті — „Поема Лєси Українки „Віла-Посестра“ на тлі сербського та українського епосу“; „Роздуми про драму Лєси Українки — „Бояриня““; „Іван Франко і Лєса Українка“.

Професор Василь Лев зробив доповідь: „Поезія Михайла Драй-Хмари“. Він дав загальну характеристику групі поетів-неоклясів, до якої належав Драй-Хмара. Ця група ніколи не була оформлена організаційно чи програмово і творила тільки гурт мистців слова, справжніх поетів. Їх творчість була антитрофільською, вони шукали загальнолюдських тем і вважали, що українська культура має бути частково загальноєвропейською.

У поезії Драй-Хмари переважають інтимні і настроєво-пейзажні емоції. Також він багато перекладав поезій з німецької, французької, білоруської і російської мов. У 1926 році вийшла збірка поезій Драй-Хмари — „Проростень“.

Сонет „Лебеді“ був останнім надрукованим оригінальним твором Драй-Хмари, він появилсь 1928 року. У цьому сонеті поет звернувся до друзів-неоклясів словами:

О, гроні п'ятірне нездоланих співців!
О, гроні бурі й сніг зримий твій переможний спів,
Що розбиває лід одчаю і зневіри.

Офіційна советська критика гостро напала на поета, знаходила у „Лебідях“ контрреволюційні настрої. Від 1928 року поезії Драй-Хмари в Советському Союзі не друкували, а поет творив... 1935 року він написав вірша у

Лук'янівській тюрмі у Києві:

І знов обугленими сірниками
на сірих мурах сірі дні значу,
і без кінця топчуть тюрменний камінь,
і тузи напиваюсь доскоху...

1964 року у Нью Йорку вийшла книжка Михайла Драй-Хмари „Поезії“, до якої включені твори, опубліковані в Советському Союзі у двадцяти роках, і неопубліковані поезії, що їх зберігли дружина і дочка поета.

Професор Лев закінчив свою доповідь твердженням, що літературний доробок Михайла Драй-Хмари невеликий, бо в основному він був учнем-літературознавцем та славистом. Але можуть лише два вірші Драй-Хмари — „Лебеді“ та „І знов обугленими сірниками“ ставити його серед найвидатніших українських поетів.

Професор Антон Адамович, білоруський учений-літературознавець, у короткому виступі говорив про переклади М. Драй-Хмари поезій білоруського поета Максима Багдановича, теж неоклясика, який став таким раніше, ніж гроню українських поетів. Очевидно через це Драй-Хмара і перекладав Багдановича. Це був білоруський поет, який найкраще умів передавати минуле.

Дочка Михайла Драй-Хмари — д-р Оксана Ашер — виступила із спогадами про батька. Вона розповіла, що була завжди духовно близька до батька. Він учив її писати вірші, підбирати потрібні слова. Вони любили разом мандрувати, багато розмовляли.

Навіть жажлива Колима, куди Михайло Драй-Хмара був засланий після свого арешту в 1935 році, не перервала зв'язку. Оксана Ашер прочитала уривки з листів від батька, написаних на Колимі. За два місяці до смерті, 9-го листопада 1938 року, він писав:

„Напиши мені про себе, як ти живеш, як себе почуваш, що читаєш, граєш, яких маєш знайомих, з ким дружиш, як в тебе коло зацікавлень. Напиши мені, що з моїми книжками, а особливо з рукописами. Бережи їх, дорож, як свій зір, бо багато з них не були в друці й якщо пропадуть, то пропадуть безслідно і назавжди“...

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303
Мешканців сільту Нью Джерсі го-
баріанів 60-го року свого життя

Про СФУЖО і її завдання на Міжнародному Жіночому Форумі

Із нагоди свого 30-річчя Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) зацікавила ряд панелістів із міжнародною тематикою, щоб при цьому спонсорувати надходження до Світового Жіночого Конференції, що відбувається в дні від 14-го до 30-го липня 1980 року, в Копенгагені, Данія, та й відзначити Міжнародний Рік Дитини 1979.

У Нью Джерсі

Після панелі у Нью Йорку в квітні 1979 року, в якій брали участь три панелістки: Марта Богачевська Хоміак — "Історія українського жіночого руху", Надія Світлична — "Статус жінки в Україні", та Дора Рак — "Напередодні 1980 року", відбувся 23-го вересня ц.р. панель СФУЖО в Народному Домі, в Ірвінгтоні, Н.Дж. Провідною думкою в укладі тематики панелі було пов'язати завдання СФУЖО з напрямками Міжнародного Року Дитини і Світового Плану Акції та планами Об'єднаних Націй в половині Жіночої Деклади "Поступу, Розвою і Миру". На тіл перегляду тридцятилітнього періоду праці СФУЖО, що його вичерпно подала голова-пі Лід Бучковська про Рік Дитини говорили Стефанія Бучковська з аспекту міжнародної перспективи і Люба Генсюр з аспекту української перспективи. Актуальні дії в міжнародному жіночому світі в зв'язку з підготовкою до Глобальної Жіночої Конференції в Копенгагені, зreferувала Дора Рак, також поінформували про розпочаті підготовки на терені СФУЖО, зокрема про створення підготовчого комітету Конференції в Європі з кількох жіночих організацій Англії, Бельгії, Німеччини і Франції. Відповідна виставка в доповненні ілюструвала доповіді панелісток, якими проходила п-ні Лід Гладка.

Вечір, зорганізований Об'єднаним Комітетом Жіночих Організацій стейту Нью Джерсі, в якій входили ОУЖ-ООСЧУ, Православне Сестрицтво і Союз Українок, відкрила голова цього ж комітету п-ні Стефанія Бучковська, а закінчила п-ні Іванна Кононіна, запросивши гостей на перекуску. Присутніх гостей було коло 100 осіб.

У Філадельфії

Міжнародна тематика була також предметом панелі у Філадельфії у дні 7-го жовтня ц.р., на закінченні річної сесії Управи СФУЖО. Про підготовку до Конференції 1980 на міжнародному терені і в рамках СФУЖО, говорила Дора Рак. На близькій конференції вказує ряд підготовчих нарад, семінарів, і конференцій. І так в ОН в Нью Йорку відбулася друга з черги дводенна сесія Підготовчого Комітету Конференції, від 28-го серпня до 9-го вересня ц.р., а паралельно проходив "Семінар Два" Комітету Неурядових Організацій. На американському терені відбулася 12-го вересня конференція у Вашингтоні, на запрошення Департаменту Стейту з участю приблизно 800 жінок, яких поінформовано (з урядом) про методи оформлення американської офіційної делегації на Конференцію до Копенгагена, що складатиметься з осіб на значених урядом. Делегати очолює Корин Горбаль, американська представниця для справ жінок в Об'єднаних Націях.

Справно переведена цілоденна програма включала ряд промовців та три панелі. Дискусанти мали нагоду вільно подати свої зв'язки, побажання і опії, які можуть мати вплив на зміст діяльності американської делегації у Копенгагені. В дискусії брали також участь українські учасники відносно умовин в таборах праці в СРСР, що й пов'язується з однією з підтем Конференції про "Здоров'я". Конференція закінчилася прийняттям в квартирі секретаря стейту Сайруса Венса.

Учасність українських жінок в Конференції в Копенгагені в липні 1980 року є кончею, за словами панелістки, з огляду на можливість і потребу обстоювати права української дитини і родини, оборону української культури, та представити умовини в таборах праці, використовуючи три підтеми конференції: "Здоров'я", "Освіта", "Праця".

Друга панелістка, Ольга Заверуха з Канади, переповіла про свою участь у трирічній конференції Міжнародної Жіночої Ради в Найробі, Кенія, у Східній Африці від 8-го до 17-го серпня ц.р., у складі офіційної канадської репрезентації. Висновок там же заходом СФУЖО прохот резолюції в обороні Української Дитини, на жаль, відкинуто з формально-принципових причин. Однак О. Заверуха мала змогу влаштувати під час конференції виставку Року Дитини, що ілюструвала репресії супроти українських дітей (і родин) в Україні, яку й мусила боронити перед усуненням (на "спеціальних" домаганнях) за підтримку інших делегатів. Панелем в Філадельфії проходила Олена Процюк, референтка міжнародних зв'язків СФУЖО.

І на міжклубних семінарі Справу Конференції 1980 року, а також зв'язків з різними видами, включено також на інформативно-інструкційні семінари для референток Відділів Союзу Українок Америки з трьох округів: Нью Джерсі, Нью Йорк, Філадельфія, в дні 13-го жовтня ц.р. Цілоденна програма обіймала дві ділянки праці, преси/комунікації і зв'язків, що зі собою значно пов'язані.

В першій панелі взяли участь: Любов Колесника, редактор щоденника "Свобода" з доповіддю на тему "Жіноче Перо", даючи огляд письменницької і журналістської продукції українських жінок від перших починів та закінчуючи сучасними можливостями і потребами. Друга панелістка, Рома Сохан-Галдзевич, редактор Українського Тиждника, в факсовій доповіді на тему "Фотографія у журналістиці" поділилася своїм досвідом і порадами в цій ділянці. Пресова референтка Централі США, Олена Процюк, поділилася інформацією організаційного порядку своєї референтури, а Дора Рак дала огляд українських жіночих пресових видань і порівняльно американських, видаваних важливішими американськими жіночими організаціями.

У панелі зв'язків, який провадила Марта Терлецька з Вашингтону, при співучасті Ліді Бойко, референтка зв'язків з Нью Джерсі, взяли участь: Олена Процюк на тему значення зв'язків для українського жіночого руху; Уляна Мазуркевич про засоби інформації шляхом преси, радіо і телевізії використані в праці Комітету Оборони В. Мороза в Філадельфії; Віра Андрейчук про т. зв. "лабінг", отже систему і методи впливу і натиску на законодавчий процес; Дора Рак про міжнародні конференції і участь українських репрезентацій в часі Жіночої Деклади ОН 1976-1985 (Від Мехіко, до Гюстону, Копенгагену), Марта Терлецька, як референтка зв'язків Централі США, з'ясувала завдання зв'язків і референток зв'язків при Відділах і в Округах.

По кожній темі слідували запити, обмін думками і загальна дискусія, які конкретизувала Лід Гладка, голова Округу Нью Джерсі. Секретарювали: Олександр Порохняк і Ольга Буртик; ресторачі провадила Олена Плошанська; буфетом заряджували Ольга Цап і Іванна Лисинська, а обідом завідувала Іванна Кононіна і Народного Дому. Всі учасниці з трьох округів було п'ятдесят. Господарем конференції була Округна Управа США в Нью Джерсі.

Дора Рак

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ!

У Скарборо відбулося посвячення церкви

Тільки 30 років тому, у 1949 році, вперше на сході Торонто в Скарборо, відправив о. В. Лавришин у місцевій католицькій каплиці, першу українську Службу Богу, що й започаткувало створення парафії св. Петра і Павла. Пізніше у 1951 році вже за о. П. Джулинського закуплено велику площу при вул. Мархтам, ще тоді мало забудованого містечка, на якій збудовано малу дерев'яну церкву, а описі і резиденцію для священника, що дало можливість дальшої і основної розбудови парафії, іншим священником В. Жолкевичем і Р. Набережнюком. Під час душпастирського о. Р. Набережнюка побудовано велику і модерну залу з відповідними приміщеннями для "Рідної Школи" і парафіальних організацій.

У 1976 році Владика Ісидор призначив парохом, ревного і відданого до Помісної Української Церкви і народу о. І. Ващука, який вже із самих початків відчував і видивив кончею потребу побудови нового храму Божого. І, думка стала словом, а слово ділом, як сказано у програмі благословення церкви, за Божою допомогою, добрим проводом о. пароху, ширими жертвами і працею добрих парафіян, невелика чисельна громада донала прямо чуда. Бо здається, що так недавно, велика площа із скромною дерев'яною церквою, тепер перемінилася у чудову під кожним оглядом цілість. Струнка будівля церкви з змодернізованим бароковим стилем козацької доби, завершена п'ятьма дашковидними банями, що височіють над околицями, сягаючи у небесні простори, та своєю красою звертають увагу мільйонів, що туди переїжджають, немов підкреслюють любов і прив'язаність української людини до своєї церкви і традицій. Своєю архітектурною імпозантністю і величчю будівля є насправду перлиною українського церковного будівництва і заслуговує на повне признание архітектурі Р. Думинові і парафії. Завершивши основні праці побудованої церкви, парафія з великим ентузіазмом і увагою приготувалася до великого празника — її посвячення.

Чудова осіння, сонцем опромінена, неділя, 16-го вересня ц.р. Велику площу біля церкви і для паркування у поплудневих годинах, заповнили сотні авто, у яких приїхали численні учасники з усіх частин великого Метрополітального Торонто і околиць. Їх вітали члени парафіального комітету, о. парох і впорядковані. Всюди лад. Впорядкованому деревом, зеленою травою і квітами засаджену площу, прикрашено багатьма національними українськими і канадськими прапорами, а над головним входом до церкви видні промовисті написи: "...Вітай, Владико!". В церкві і біля неї сотні людей, на обличчях усіх, а зокрема парафіян радісна усмішка. Аж проситься побачити їхню радість, сказати словами псаломіста: "...Сей день, що сотворив Ти нам Господи, нехай буде радісним і щасливим для нас", дійсно бо парафія св. Апостолів Петра і Павла, має чим радіти і дякувати Господу. Позитивним є ще те, що парафія має окрему залу, не пов'язану з церковним будинком а впорядкована обгороджена, творить імпозантну цілість.

Під гімнік "Буди ім'я Господнє" чоловічого хору "Прометей", під керівництвом мгр В. Кардаша, відбулося привітання Владики Ісидора, який в послуженні численного духовенства, посвятив і поблагословив церкву, по обході якої наступило відчитання Грамоти і її вмурування. При співі згаданого хору і духовенства Владика відправив Службу Богу, під час якої привітальне слово сказав парох о. І. Ващука, а Владика Ісидор у глибокомістовому слові вказав на наші завдання супроти Бога, нашої Церкви і українського народу, прикладом чого є побудова цього чудового Божого храму. Подякою, за працю і старання о. пароха і добрих парафіян Владика закінчив своє архієрейське слово, заохотую до дальшої праці і збагачення своєї культури, традицій і всього, що рідне — українське.

Після літургійної частини, у просторій залі церкви відбувся святковий бенкет з відповідною мистецькою частиною, з участю понад 400 осіб разом з представниками багатьох організацій, установ, товариств та урядових чинників. У мистецькій частині бенкету, який дуже вміло проводив о. дячок М. Лучка, виступав чоловічий хор "Прометей" під керівництвом мгр В. Кардаша, який, як завжди чудово, виконав такі пісні: "Блажен муж", "Закувала та свая зозуля", "Ой по горі, по горі", "Грай бандуро, грай" при фортепіановому супроводі п-ні Н. Середи-Брежун.

Колишня солістка квінської опери мешко-сопрано Ганна Колесник у супроводі фортепіану З. Лавришина заспівала: "Чашу спасення прийми", "Як давно" і "О, матінко мила". Виступи хору і солістки переплітано точками танцювального гуртка парафії під проводом С. Блонарович і Р. Николишина. Коротку і на високому мистецькому поземі програму, прийнято ентузіастичними оплесками присутніх.

У програму вечора увійшло також привітання віршем і живими квітами, Владика Ісидора у виконанні дітей "Рідної Школи", слово голови Будівельного комітету В. Приймака, благословення трапези, представлення головного стола, привіт представників міста — посаджених Скарборо Г. Геріса, федерального, провінційного і міських урядів, як також представників церковних, суспільно-громадських і політичних організацій. Організатор Українського Визвольного Фронту Видавництва "Гоміну України" заступав і склав привіт автор допису. З численних письмових привітів зачитано привіт від Блаженнішого Патріярха Йосифа і Митрополита Іоанна. Владика Ісидор у своєму слові підкреслив великий вклад парафії у побудову церкви, вручивши пропам'ятні грамоти доброчинцям і жертводавцям. Парох о. І. Ващука подякував усім, що своєю численною участю звеличали це парафіальне свято та висловив подяку парафіянам за їхню повну співпрацю, закінчуючи їх і дальше трудитися для добра парафії.

Знаючи о. І. Ващука як ревного, доброго, широкого та відданого українській справі священника, віримо, що і в дальшому він своєю невтомною працею, любов'ю до своїх парафіян, молоді і всього, що Боже і українське, буде успішно вести, поручену йому Богом працю у Христовому винограднику, на славу Бога і добро українського народу.

В. Дідок

ВЕЧІР ПРИСВЯЧЕНИЙ...

(Закінчення з 1-го ст. 2-го)

Далі артисти Лариса Кукрицька і Володимир Лисняк читали поезії Михайла Драг-Хмари і уривки з його щоденників. Л. Кукрицька прочитала "Із записників М. Драг-Хмари" про П. Тичину, про відносини між "Гартом" і "Плугом", про ліквідацію ВАПЛІТЕ та ревізійну комісію на чолі з Озерським в Академії Наук, а В. Лисняк — сонети "Лебеді" і "Поділ", переклад з білоруського "Пагоня" — вірш М. Багдановича, "І знов обвугленими сиринками" і уривки з поеми "Поворот".

Закриваючи програму Вечора, голова Наукового Товариства імені Шевченка в Америці д-р Ярослав Падох нагадав, що у вересні цього року минуло дев'яносто років з дня народження Михайла Драг-Хмари. Сьогоднішній літературний вечір, — сказав Ярослав Падох, — яскраво показав яку втрату понесла українська культура через передчасну смерть видатного українського вченого і поета у концентраційному таборі на Колими.

Голосня мова нашого танцю

На міжнародному фестивалі, який проходив в Чикаго, Іллі, на протязі двох днів, у величавому "Нейві Пір" у дні 3-го і 4-го листопада ц.р. та у якому брала участь аж 67 етнічних груп на 6-ти сценах, новостворений від року часу, Бадетний ансамбль "Україна", під мистецьким керівництвом новоприбулого хореографа Євгена Літвінова, опікуваного якого є осередком СУМ-А в Чикаго, показав в годині 12-й на сцені "А", викликавши подив і зачудування, як прекрасними одягами, так і безконкретними танцювальними танцями. Заговорили наші гори "Верховини"... Виграючи на сопілці тужливу мелодію наших Карпат, молодий гучу гучу танцювальну групу всю ту гучульську братву, що розтаборилися безжурно на сцені. Затулила верховина, заступотіла аркан, задріботіла підсочна коломийка... А потім — українське весілля на Полтавині з тамашними звичаями та його окремим чаром, побачила як і українська громада, так і не-українці. Залучало незбуте "Ой, не ходи, Грицю"... із своїми хоровами, а відтак, бадоре "Гей не дивуйтесь"... Вкінці довгим ланцюгом танцюристів, з помахом на прощання публіці, зникли одні за одними за сценою.

На окрему увагу заслуговує юнацький доріст, що своїм "гопаком" зачудував усіх присутніх. Бадетний ансамбль "Україна", це, мабуть унікальн у ЗСА! Школа народного балету росте і розвивається. Намічено уже весняні виступи на квітень наступного року, в таких містах: Бюффало, Рочестер, Клівленд і Детройт. Українська Фундація Волі в Америці робить пильні заходи, щоб дістати найбільшій сцені, чин дасть змогу ансамблеві показати себе у своїй повній красі із 55-ти танцюристами, які вже готові до виступів.

Б. Г.

ЗБОРИ

ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,

8-го ГРУДНЯ 1979 р.

ДЕТРОЙТ, Міч. Річні загальні збори Т-ва ім. гет. І. Мазени 183 Відд. о год. 4-й по поп. в УНДомі при вул. Мартін. На порядку: звіти членів Управи, К. Комісії і делегатів до укр. тов. дискусія над звітами та вибір нової Управи на 1980 рік. Збори відбудуться і будуть важливими на 1 год пізніше без огляду на кількість присутніх членів. Просимо чл. прийти. — Д. Кошильовський, гол. Б. Фльорчук, рек. секр. П. Залуца, фін. секр. Анна Лиска, кас.

НЕДІЛЯ,

9-го ГРУДНЯ 1979 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Я. Місячні збори С-ва Преса. Богородиці, 36-й Відд. о год. 1:30 по поп. в кафеетерії школи св. Йосафата при 940 Рідж Роуд Іст. Проситися всіх чл. прийти та вірніти належні вклади. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Дем'ян.

Увага! Вже появилася друком книжка Увага!

Уласа Самчука

СЛІДАМИ ПІОНЕРІВ

ЕПОС УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКИ

IN THE FOOTSTEPS OF THE PIONEERS

SAGA OF UKRAINIAN AMERICA

Книжка у твердій зелено-темній поплотній обгорці, з мистецьким написом в оформленні

БОГДАНА ТИПІ

у видавництві УНСОЮЗ "Свобода"

268 сторінок. Ціна \$15.00 з пересилкою.

Замовляти можна в книгарському відділі при "Свободі", пересилкою рівночасно чек або грошовий переказ.

Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтового податку.

"SVOBODA" BOOKSTORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПЕРША В НЬЮ-ЙОРКУ УКРАЇНСЬКА КОМП'ЮТЕРНА ДРУКАРНЯ

НАЙВИЩОЯКІШНІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ КОМП'ЮТЕРНИЙ ВИВІД УКРАЇНСЬКОЮ ШРИФТОМ (менше 200) МАГНІТИЧНИЙ ДИСКОВАЛІС НА 300,000 ЗАПИСІВ ПОШИРЕНА ЕЛЕКТРОННА ПАМ'ЯТЬ ВСІ УКРАЇНСЬКІ НАГОЛОСИ НЕМАЄ ЦІНИ БЕЗКОШТОВНА КОРЕКТА

Автоматичне компонування-табулювання системи

МИСТЕЦЬКЕ І ГРАФІЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ

МОВНЕ РЕДАГУВАННЯ ТЕКСТІВ

ВИСОКОЯКІШНІЙ СЛАЙДІ ДРУК КНИЖОК, ЖУРНАЛІВ, БРОШУР, ГАЗЕТ, АЛЬМАНХІВ, БЮЛЕТЕНІВ, КАТАЛОГІВ, ЛЕТЮЧОК тощо

Спеціальна збірка на всі замовлення, одержати до Нового Року

Писати чи телефонувати до Бориса Берестя (212) 448-2836

META Publishing Co., P.O. Box 54101
Linden Hill Station, New York 11364

НЕРУХОМЕ МАЙНО В ФЛОРІДІ

Стійте Флоріда — найпривабливіше місце для постійного життя з усіх Стейтів Америки і Канади.

Чому? Тут — чудовий клімат, дешевше проживання, низькі податки, дешевизна енергії, великі можливості для підприємців і солідна перспектива потенційного розвитку.

Подзвоніть нам і Ви будете забезпечені повними інформаціями, як стати власником садиби в прекрасному Порт Шарплетт чи Норт Порт, які розположені на західному узбережжі Флориди в хвилинах їзди від спокійних вод Мексиканської затоки.

Приднуйтесь до великої української громади, хто вже насолоджується теплим підсонням в цих околицях.

Ціна садиб — від \$5,700.00, задовгодо лише 10%. Великий вибір вигідних будинків та кондомініумів також є до набути. Ви не перед ким, нічим не є зобов'язані, лише зважте факти і зробіть власне рішення.

Паскаво просимо Вас звертатися в цій справі до РОМАНА та КАТЕРИНИ СЛІПЧУК — власників

SAE KAE INTERNATIONAL

REAL ESTATE, Inc.

Щоденно від 10-ої год. до 5-ої год. веч. Тел.: (215) 245-7800

В свята, вихідні та інші години тел.: (215) 888-8188

Друкарня „СВОБОДИ“

приймає до складу і друку

КНИЖКИ • БРОШУРИ • ЛЕТЮЧКИ

ВЕСІЛЬНІ ЗАПРОШЕННЯ • КВИТКИ

ТОЩО.

"SVOBODA"

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Тел.: (201) 434-0237, (201) 434-0807

N.Y. Line — (212) 227-4125

Вступайте в члени УНС

APKA

APKA відкрита щоденно від 9-ої год. рано до 6-ої год. веч. а неділю до год. 2-ої по пол.

РОЗШУКИ

Допоможіть знайти кривих — РОДИНА БЕГУНЯК

зі с. Повіч, близько Горлиць, Польща. Прошу писати до: MRS. H. SMITH 8024 11th Avenue N.E. Seattle, Wa. 98115

HELP WANTED

MACHINIST

Bridgeport-Miller and Boring Mill. Experienced help only. Top wages. 55 hours weekly. paid insurance and benefits. For more information call 203-828-6301

Volino Manufacturing Co.

162 Burnham St., Kensington, Ct.

REAL ESTATE

Юльон, Н. Дж. — Новий 2-поверховий дім, 6-6+3 просторих кімнат, 5 ванн, окремі 2 газові опалювання, гараж на 2 авто.

Ірвінгтон, Н. Дж. — 1-поверховий, 7 просторих кімнат, модерна кухня і 2 ванни, чин дасть змогу ансамблеві показати себе у своїй повній красі із 55-ти танцюристами, які вже готові до виступів.

Мювер, Н. Дж. Гарний, 7 кімн., 1-поверховий, з викінченим підвалом, гараж на 2 авто, спокійна вулиця, в українській ділянці.

Deane REALTY INC.

(201) 399-3000

WALK TO SOYUZIVKA

From this 3 bedroom secluded country home on almost 2 landscaped acres, cozy stone fireplace, low taxes, \$43,000.

KOPP OF KERHONKON, N.Y.

Dial: (914) 626-7500

В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ В ФЛОРІДІ НОВІ

2 родинні діми від \$70,000, або на одну родину \$35,000. Ділянки під хату від \$8,500, мистова вода, "суверс", дороги, близько Народного Дому і церкви.

SUNNYLAND REALTY

855 N. Park Avenue

Apopka, Florida 32703

Stephen Kowalchuk— Realtor (305) 886-3060

A. E. SMAL & Co.

REAL ESTATE & INSURANCE

1733 Springfield Avenue

Maplewood, N.J. 07040

(201) 761-7500

Приймає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авто та мотоцикли; від-вогню, від відповідальності і бонди; на життя і акцидентів голіс.

Продас і приймас на продаж нерухомості в Мейплвуді, Ірвінгтоні та всіх доколичних місцевостях.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegion 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслу. ПИРА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Ванд Врукі і переселими Тішки Остаїків з різних країн світу.

801 Springfield Avenue

IRVINGTON, N.J.

NEWARK, N.J.

ESex 5-5555